

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

120

Vragen van het lid **Kröger** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei over *winningsvergunningen* (ingezonden 9 september 2025).

Antwoord van Minister **Hermans** (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 24 september 2025).

Vraag 1

Kunt u nader toelichten wat u in de brief van 4 september 2025 over de stand van zaken gebruik diepe ondergrond Waddenzee (Kamerstuk 29 684, nr. 296) op pagina 4 schrijft: «(h)et is aan een volgend kabinet hoe om te gaan met deze nieuwe inzichten die meer ruimte lijken te geven voor activiteiten in de Waddenzee dan het huidige vastgestelde «hand-aan-de-kraan»-beleid.»?

Antwoord 1

Zoals aangegeven in de Kamerbrief zijn er twee wetenschappelijke rapporten verschenen over het «hand-aan-de-kraan»-principe. Eén rapport van TNO over de mogelijkheid tot aanpassing van de methodiek van het «hand-aan-de-kraan»-principe¹ waarbij onzekerheden expliciet worden meegenomen en een rapport van Deltares over het meegroeivermogen (natuurlijke sedimentatie) van de Waddenzee. Deltares adviseert om het meegroeivermogen van de kombergingen in de Waddenzee naar boven bij te stellen waardoor meer ruimte zou ontstaan voor delfstoffenwinning. TNO illustreert, dat met het meenemen van onzekerheden op lange termijn, het langer duurt voordat de gebruiksruimte voor delfstoffenwinning wordt overschreden in de Waddenzee. Beide rapporten geven dus vanuit een deskundigenperspectief meer ruimte voor delfstoffenwinning in de Waddenzee. Of het huidige «hand-aan-de-kraan»-principe moet worden aangepast met deze nieuwe inzichten is aan een volgend kabinet. Vooralsnog wordt het hand-aan-de-kraan-principe dus niet aangepast.

Vraag 2

Kan dit betekenen dat een volgend kabinet zou kunnen besluiten om de gas en/of zoutwinning vanuit bestaande vergunde winningslocaties te intensiveren? Geeft de wet dan wel de vergunningen hiervoor mogelijkheden?

¹ De gebruiksruimte is gereguleerd onder het «hand aan de kraan»-principe. Het principe houdt in dat vanuit deze velden slechts gas of zout mag worden gewonnen, zolang de snelheid van bodemdaling als gevolg van deze winning de toegestane veilige gebruiksruimte niet overschrijdt.

Antwoord 2

Winning van delfstoffen onder de Waddenzee kan alleen binnen de grenzen van bestaande winningsplannen en de ruimte die in het gebruiksruimtebesluit wordt gegeven. Het gebruiksruimtebesluit wordt periodiek herzien op basis van de laatste wetenschappelijke inzichten daaromtrent. Indien een bestaand winningsplan geen ruimte biedt om de productie te verhogen tot de nieuwe gebruiksruimte, dan is een gewijzigd winningsplan vereist. Echter, de instemming daarmee wordt op grond van artikel 36, vijfde lid, van de Mijnbouwwet geweigerd als de aanvraag is ingediend na 1 mei 2024. Zie ook het antwoord op vraag 3.

Vraag 3

Geeft dit wat u betreft mogelijkheden voor nieuwe winningsvergunningen?

Antwoord 3

Nee, nieuwe winningsvergunningen voor een gebied dat is gelegen binnen (het Natura 2000-gebied) de Waddenzee worden sinds 1 mei 2024 niet meer verleend (op grond van artikel 7, derde lid, van de Mijnbouwwet). Vanaf die datum wordt ook instemming met nieuwe winningsplannen of een wijziging van bestaande winningsplannen voor dat gebied, voor zover die een verlenging van het tijdvak of een uitbreiding van de omvang van de winning inhouden, geweigerd (op grond van artikel 36, vierde en vijfde lid, van de Mijnbouwwet). Hiervan zijn de aanvragen die al waren ingediend vóór 1 mei 2024 uitgezonderd.

Vraag 4

Vindt u het wenselijk of moreel acceptabel dat mijnbouwbedrijven alle hun vergunde milieuschade, zoals bodemdaling, «opmaken»? Gaat u dat faciliteren?

Antwoord 4

Het «hand-aan-de-kraan»-principe is gebaseerd op het compenseren van de bodemdaling veroorzaakt door delfstoffenwinning door natuurlijke sedimentatie. Dit betekent dat er geen sprake is van milieuschade door bodemdaling, aangezien sedimentatie in de Waddenzee de bodemdalingskom opvult. Het «hand-aan-de-kraan»-principe is conservatief opgesteld. Dit betekent dat de grenzen zodanig zijn gekozen dat we zeker weten dat de bodemdaling door delfstoffenwinning wordt gecompenseerd. De kritische waardes waarbij verdrinking van de Waddenzee gaat plaatsvinden (een zeer langzaam proces) liggen daarbij beduidend hoger dan de waardes waarop de gebruiksruimte is gebaseerd. De gebruiksruimte voor delfstoffenwinning is daarmee maar een fractie van de hoeveelheid beschikbare ruimte voordat verdrinking plaatsvindt.

Vraag 5

Kunt u deze vragen voor 22 september 2025 beantwoorden?

Antwoord 5

Dit is in verband met de benodigde afstemming niet gelukt.